

INDEX

RERUM ET VERBORUM.

A.

A bstinentia nimia quid noceat.	85
Aceti vis.	145
Acetum omnium tenuissimum.	146
Adolescentia.	231
Aër fugiendus quis.	56
— inconstans quid noceat.	57
— infalubris propter vicinum flumen.	<i>ibid.</i>
— qualis cruditati idoneus sit.	55
— quis omnibus æquo naturis pro-	
fit.	56
Aëris mutatio periculosa.	99
— præcipua dos serenitas.	57
— vis ingens ad mutanda corpora.	10
Ægris atque longævis aut quies, aut non nisi levis motus idonea sunt.	75
Æstate corpus calorque dissolvitur.	253
— edendum sæpius, at parcius.	<i>ibid.</i>
Æstus magis inani quam pleno nocet.	95
Agendum nihil post satietatem.	92
— quid post vomitum.	194
Alimenta crassi ac valentis succi.	87
Alimento intus corrupto aut corrup-	
pendo vomitus utilissimus.	131
Alimentum natura non malum, copio-	

INDEX RERUM ET VERBORUM.

fius tamen ingeltum , calorem insitum opprimit.	31
— trahentes particulæ famelicis equis perfimiles.	25
— tribus de causis intus computrescit.	130
Aloë lota plus roborat , sed purgat minus , illota contra.	211
— purgantibus omnibus miscenda.	<i>ibid.</i>
Aloës eximiæ dotes.	210
Alvi ductio pharmaco petita nonnunquam sanis necessaria.	211
— fex per Os reddita.	192
Alvo diutius compressæ quæ superveniant noxæ.	204
— fusæ frigida inimica.	129
— suppressa inflammationes increment.	205
Alvum siccatam quomodo Gal. solverit.	209
— solventia.	225
Alvus dura.	167
— & Vesica ante exercitationem levanda.	69
— quibus auxiliis sanis ducenda.	206
— unde comprimatur.	223
Amaritudo oris.	190
Ambulatio.	323
— matutina.	288
— quam vim habeat.	73
Ambulationis quod genus salubrius.	<i>ibid.</i>

I N D E X.

Amor venereus extenuat.	176
Analepticon ex assis carnibus remedium.	258
Analogia nostri caloris cum ignis flamma, & alimenti cum ejus fomentis.	92
Animam ex frigore multi amiserunt.	94
Animantibus cur somnus sit à natura tributus.	111
Animi securitas.	168
— subtilis, & crassi ventris difficilis copula.	33
— turbati pathemata corpus omnia extenuant.	174
Animus à cibo laxandus est.	66
— ejusque affectus in corde consistunt.	173
Apothèrapia nulla non post labores tentanda.	81
Appetentia animalis.	228
Aqua calida alias implet corpus, alias extenuat.	171
— quam frigidissima.	217
— falsa calefacit.	213
— vorax Hippocratis quid sibi vult.	53
Aquæ incommoda.	135
— potus capiti infirmo utilis.	280
Aquam frigidam bibere quibus conveniat.	46
Arii Peripatetici Historia frigidam præter solitum bibentis.	22
Arma quam vim habeant.	73

RERUM ET VERBORUM.

Arthriticis frigus conducibile.	308
Arthritis quid & ejus species.	305
Articularis morbi causæ quæ, & quæ prophylaxis.	<i>ibid.</i>
Articulis imbecillis exercitatio utilis.	<i>ibid.</i>
Asclepiades purgationem nihil ad fani- tatem conferre docuit.	212
Athletarum animus hebes.	32
— cibus quomodo noceat.	31
— habitus periculosus.	32
Athleticorum laborum finis.	30
Athleticos labores Celsus jure condem- navit.	31
Avicennæ ratio in ponendo cibo reji- cienda est.	26
Aurium sonitus.	190
Aultri difficilem pestem invehunt.	326
Autor omnis functionis calor.	310
Autoris sententia quæ intelligenda sit.	22
Autumni temperatura.	260
Autumno cibus plenior convenit, & quibus de causis.	264
— & minus & meracius est bibendum.	265
Autumnum quid reddat periculosum.	261
Autumnus periculosus.	<i>ibid.</i>
Auxilia adversus imminentem poda- gram.	307
— quibus Coli doloribus occurritur.	293

I N D E X

B.

B acchus Podagræ Pater, nutritrix Venus.	37
Balnea continua alvo fusæ inimica.	288
Balnearum atque unctioꝝum Apothera- picarum vis.	81
Balnearum calidarum ad quæ conferant & ad quæ frigidarum.	18
— dulces & unctioꝝes fatigatis uti- les.	117
— gravi tempora vitandarum.	325
— neglectarum à populis Septentrionali- bus ejus ratio.	17
— faturis officiant.	117
Balnei partes quinque.	118
Balneis & unctioꝝibus uti potest.	16
— iis superseuerunt nostræ ætatis ho- mines.	<i>ibid.</i>
Balneum fervens fatigatis contrarium.	121
— jejunis adhibitum.	216
— jejunos emaciat.	172
— quando fatigatis administrandum.	120
Batavi quid Rosam vocant.	315
Bellaria.	89
Benedicta quæ barbarorum scholis sunt appellata.	181
Benevolentibus non est opus Medico.	6
Bibendi ratio quæ observanda sit.	325
Biliosus fames & tarda & gravis est iti- dem & senibus.	229
— quæ contraria, quæ item Pituitosis.	7

RERUM ET VERBORUM.

Bilioso Stomacho quid utile.	302
Bilis in ventriculum effusæ signa.	113
Bruta tempore veris coitum magis appetunt, & magis foeta sunt.	252

C.

C alefacientia quæ.	213
Calida frigidaque in intemperie contraria dare expedit.	158
— lotio cur pueris & longævis utilis.	237
Calidum duplex.	155
Calor accessu alimenti augetur.	214
— Auctor omnis functionis.	310
— motu excitatur.	11
— naturalis natura appellatur.	149
— duplex.	<i>ibid.</i>
— quando lippientibus præsidio fit.	317
— vitalis quid.	149
— utilis quibus.	318
Caloris & frigoris subita alternatio quæ mala inferat.	319
— nimii incommoda.	<i>ibid.</i>
— opera quæ.	317
Calorem insitum quid opprimit.	31
— quodnam alimentum augeat.	214
Capite catarrhoso nequaquam aquæ aut loca muranda.	285
— imbecillo Unctio balneis anteferenda.	275
— infirmo cibus parcè raroque offe-	

I N D E X

rendus.	279
Capiti imbecillo quale vinum idoneum.	280
— infirmo aquæ potus utilis.	<i>ibid.</i>
— — cur frigida infusa utilis.	278
— — Luna vitanda.	274
— — omnis negociosa actio inutilis, idque à cibo potissimum.	280
— — Sol inimicus.	275
— — solum noxium.	276
— sole exusto quomodo prospiciendum.	141
Capitis affectus cur difficiles.	270
— dolor in jejunio.	301
— imbecillitas unica est propinqua causa.	272
— vitio tam frigido quam calido frigida opitulatur.	279
Caput citissime excrementis per somnum oppletur, & quare.	28
— debile nunquam ad cutem radendum, ut nec onerandum nimia coma.	274
— — primum tepida dein frigida aqua larandum.	276
— — offendit vomitus.	281
— fit grave sub Luna dormientibus, & sanguis è naribus stillat.	275
— imbecillum per hyemem minime detegendum.	273
— quæ firment.	<i>ibid.</i>
Carnes non temerè rejecit Pythagoras.	215

RERUM ET VERBORUM.

Carnis usus corpus calidum, animum ferocem efficit.	214
Carnosa quomodo calefaciant.	213
Caro assa cicurum animalium nimis de- jectionibus idonea.	290
— — debeat nec ne elixæ per æs- tatem præferri.	254
— ferarum ventri fluenti utilis, item- que pisces duri.	289
Καταρροια	283
Catharris obnoxii Romani.	284
Catharos quæ causæ moveant, & quo- modo hi arceantur.	285
Catharosis omnis animi aut corporis actio à cibo inutilis.	284
Cellus de quo doloris genere agat.	292
— nimis violenta exercitia præterit.	75
— suæ cuique valetudinis tuendæ ra- tionem proponere constituit.	4
Cephalæ frigida subvenit.	285
Cibi copia immodica.	130
— exhibendi generale præceptum.	236
— genus repente mutatum nocet	106
— qualitas inepta.	131
— — per æstatem frigida & humida.	253
— sumendi ordo præposterus, aut nimia varietas.	131
Cibo pravo propter assuetudinem non offenduntur pauperculi.	106

I N D E X

Cibo in Stomachum recepto , calor in-	112
trofertur.	
Ciborum ordo quis servandus in mensa	86
fit.	
Cibus alteratur & à corpore , & id ipsum	23
alterat.	
— Athletarum quando noceat.	31
— bis die sumptus utilior est.	24
— imminutus.	224
— nonnisi semel per diem sumptus.	<i>ibid.</i>
— plenus & frequens.	169
— post pocula noxius.	91
— quaque comestionis vice quamplu-	
rimus potest concoqui , sumendus est.	25
— quis utilis à vomitu.	201
— varius aut duræ concoctionis ad-	
hæc jurulenta , & olera alvo fluidæ	289
inimica.	
Clara lectio.	296
— — quid commodi adferat.	72
Cælo cuius affuescendum est.	11
Cœna parca quibus utilis.	27
Cœnæ tria ad concoctionem adminicu-	
la.	29
Cœnandum quando largius.	<i>ibid.</i>
Colici doloris causæ quæ.	293
— — Celsus de quo genere agat.	292
Coli doloribus dulcia inimica.	293
Concoctio.	307
— assiduæ lassitudinis remedium.	134

RERUM ET VERBORUM.

- Concoctio quare post longiorem famem
 evertatur, idque tam in hepate, quam
 in ventriculo. 25
- Concoctionem somnus quomodo juvet. 111
- suam quæque particula tantum
 perficere, non alterius emendare po-
 tis est. 182
- Concoctionis malæ ructus index. 47
- Concubitus frequens quomodo intelli-
 gendus. 37
- immodici incommoda. *ibid.*
- interdiu pejor, tutior noctu. 33
- neque concupiscendus neque per-
 timiscendus. *ibid.*
- Condita rejicienda. 87
- Conquiescendum hyeme totas noctes
 est. 68
- à labore aliquantisper antequam
 cibus sumatur. 82
- Conservatio similibus, curatio contra-
 riis perficitur. 153
- Consuetudo minus afficiunt. 5
- Consuetudo altera natura. 6 & 99
- bibendi auget aviditatem. 86
- nihil non potest. 109
- repentiè mutata sanis obest. 104
- subito mutata naturæ molesta. 99
- Corpora neutra inter salubria & insalu-
 bria media quo pacto regi oporteat. 8
- Corporis distillationem promovet vigilia. 28
- Corpulentia duplex. 186

I N D E X

Corpulentia ex multo fit sanguine.	165
Corpus quæ impleant.	<i>ibid.</i>
— — refrigerent.	216
— undique transpirabile est.	222
Cotyle.	199
Creta figuralis.	224
Cruditati adversatur Venus motusque omnis alius.	39
— motus inimicus.	55
— qualis aër fit idoneus.	<i>ibid.</i>
— quæ nocumento.	56
— — præsidio sunt.	<i>ibid.</i>
Cubile molle.	168
Cura corpus conficit.	172
Curæ quomodo corpus tabefaciant.	175
Curatio ejus qui perfrigit in itinere.	141
Cursus quam vim habeat.	73
Cyathus.	199

D.

D Eambulatio aspera, imbecillis con- traria.	74
— lenis bilioso conducibilis.	79
Defatigatis frigidæ lavatio inutilis.	122
Democritus Venerem expulit.	33
Dejectio pharmaco petita quando utilis.	203
Destillatio seu Catharrus.	283
— unde & quæ pericula adferat.	28
Destillationes quomodo & quando ma- xime fiant.	58
Destillationibus capiti obnoxio infusa	<i>tri-</i>

RERUM ET VERBORUM.

frigida utilis.	283
Destillationis pericula.	271
Devorare facilius est quam revomere.	192
Dialoës medicamen.	211
Difficilis sanitatis tutela, quam negotia impediunt.	67
Discernendum inter eos quos fames citius urget, & quibus pejus nocet.	229
Discrimen sanitatis & morbi.	1
Dolor Præcordiorum.	300
Dulcia cito obstruunt.	169
— coli doloribus inimica.	293
— & pingua.	169

E.

E Dendi bibendique ratio quæ obser- vanda fit.	325
Edendum hyeme rarius.	246
Effluvia naturæ somnus fistit, ac proni excrementa accumulât.	27
Emetica blanda.	195
— mediocria.	106
— violenta.	<i>ibid.</i>
— — antiquorum sanis fugienda, ægris raro sumenda sunt.	197
Emeticorum duplex ordo juxta Celsum.	196

P

I N D E X

Empiricorum detestanda nequitia.	208
Enemata per os reddita itemque alvi fex.	192
Epicuri & Democriti de usu Veneris Sententia.	33
Epulis sumptis non protinus dormien- dum.	91
Error ab Hippocrate exploditur.	41
—— Æginetæ.	40
—— commissus in victu, multos anni- versariis morbis implicat.	21
—— eorum qui se à cibo exercent.	92
—— Fuschii in præscriptione cibi Ver- nalis.	248
—— Medicorum vulgarium.	206
—— Neotericorum in distinguendis æta- tibus.	233
—— nimis tenuis Dietæ gravior, quam qui nimis plenæ est.	84
Esse hyeme confert plurimum.	242
Excrementorum ex una parte in aliam defluxus periculosus.	269
—— expurgatio.	12
Exercitatio ante cibum adeunda.	69
—— autore Asclepiade non conducit ad sanitatem.	15
—— est vehementior motus.	ibid.
—— matutina ficcat.	221
—— modica.	165
—— vehemens corporis molem atterit.	177

RERUM ET VERBORUM.

Exercitationes simul & opera.	71
Exercitionis apta tempora ex urina petuntur.	69
— facultas.	68
— omnis præceptum generale.	74
— partes tres.	80
— suus cuique modus servandus.	70
— triplicia commoda.	II
Exercitationibus aliis pila prævalet.	71
Exercitationum genera ac vires.	<i>ibid.</i>
Exercitio quis sudor finem imponat.	77
Experrectis os eluendum frigida.	64
Exsiccatis somnus utilis, vigilia inimica.	113

F.

F Acientibus iter, ardor solis, & frigus nocent.	139
Facultas exercitationis.	68
Fames quomodo excitetur.	227
Fatigatio assidua quando fiat.	134
— una alteri est medela.	137
— usu novi laboris levatur.	130
Fatigatis balneæ duces & unctioes uti- les.	117
— humectum nutrimentum idoneum.	125
— inutilis frigida lavatio.	122
— itinere quæ convenient.	138
— opus tenui cœna.	144
— os frigida à balneo fovendum.	121
— quæ potio conveniat.	126

I N D E X

Fatigatis quomodo balneum adminiftrandum.	120
— fefione quomodo fubveniendum.	144
— folium fervens contrarium.	121
— fudor inutilis.	124
— unctio utilis.	121
Fauces cur vomendo exafperentur.	199
Formati malè quibus rebus lædantur.	7
Frictio lenis.	273
Frigida alvo fufæ inimica.	129
— cur inani ventriculo noxia fit.	50
— dolentibus præcordiis cur inutilis.	54
— experrectis os eluendum.	64
— potio alvo ad fluorem proclivi, utilis.	290
— — jejuno imbecilloque ftomacho inutilis.	297
— potui data ex labore fudantibus perniciofa.	126
— quibus inutilis.	128
— — utilis.	19
— urgente crudo ructu poft cibum, porrigenda.	51
Frigidæ lavatio cur ficcet.	221
— defatigatis inutilis.	122
— potio quomodo crudo ructui fucurrat.	50
— potui quæ reclament.	128

RERUM ET VERBORUM.

Frigidæ potus itinere fessis inutilis.	127
Frigidam à balneo haurire non est alienum.	<i>ibid.</i>
— Galenus ipsis etiam pueris à cibo concessit.	52
— præter solitum bibentis Arii Peripatetici historia.	22
Frigiditas ex se nobis inutilis.	156
— siccitasve temperamenti nusquam recte servantur.	153
— temperamenti semper abolenda.	156
Frigidum ex se nulli functioni utile est.	93
Frigore cutis durefcit.	311
— multi animam amiserunt.	94
Frigoris incommoda.	310
— violenta potentia.	311
Frigus Hyemis modicum.	167
— iter facientibus nocet.	139
— magis inani quam pleno nocet.	95
— quibus conducatur.	313
— — inimicum.	310
Fructibus ornanda luxus nostrorum in mensa secunda.	90
Fructus fugaces seu temporarii.	262
Fuga remedium optimum pestilentia	101
Fusi ventris maxima commoditas.	204

G.

Galenus incuria.	158
— parum firmi in lib. 1. Aph.	13.

I N D E X

interpretatio.	234
Galenī sententia de urinis.	62
Galenus de iis quæ agat natura.	9
— — de usu parvæ spheræ.	71
— — gravia ruri interdum opera exhau- fit.	76
Graciles & ad vomendum faciles super- nè purgare convenit.	192
Gracilibus non statim à cibo lavandum.	167
Gracilitas quid & unde contrahatur.	164
Gravedo ceu <i>ἀόρηζα</i> .	283
Gula per acidum vomitum exasperata quid agendum.	200

H.

H æcticos cur in frigidam deduxerit Galenus.	123
Helleborus sanas habentibus carnes pe- riculosus.	181
Hippocrates acutè febricitantibus vinum quandoque indulfit.	304
— in speciem Celso contrarius quoad inediæ tolerantiam.	230
Hippocratis libro primo Aph. 13. maxi- mi usus est.	236
Historia cujusdam pituitam vomentis.	197
Homo arbor quasi subversa.	270
— sanus quis.	1
Humidi magis vitales.	157

RERUM ET VERBORUM.

Humiditas quandoque corrigenda. <i>ibid.</i>	
— similem fere victum poscit.	156
Humido alimento senes, hectici & mor- bis exhausti reficiuntur.	159
Humoris impetus fluentis sequendus.	185
Hyeme cibus calidis ac poculis utendum.	246
— meracius ac parcus bibendum.	243
— totas noctes conquiescendum est.	66
Hyemis modicum frigus.	161

I.

J ejunant omnium facillime quinam.	230
Jeiunium vernum medicè quoque non tantum pie institutum.	248
Ignavi & sedentarii ventres crudelibus morbis consumuntur.	15
Ignavia nostrorum hominum quanta sit.	17
— quare valetudini noceat.	14
Inane corpus quodnam Celsus vocet.	97
Incommoda quæ immodici concubitus.	37
Incrementes liberalius nutriendi.	237
Inedia pituitosis prompta & utilis.	229
— quibus maximè infesta sit.	230
Inediæ causa primaria.	228

I N D E X

Inediæ ac laboris gravis copula.	97
— incommoda.	24
— symptomata severiori supervenientia.	83
Inertia motionis instrumenta enervat, labor firmat.	109
Infantia Colo dolenti inimica.	294
Inpransi præter solitum quomodo reficiendi.	107
Inpransis quæ noxæ præter morem accidant.	105
Intemperantia in cibo levior quam in potione est.	84
Intemperantiæ minor in cibo occasio quam in poculis est.	85
Intemperata cruditati nocumento sunt quomodo.	56
Intemperati similibus facile læduntur.	7
Intemperies inæqualis.	293
Intestinis quare dolor adedò gravis accidat.	293
Invidia cur aliquis macrescat.	175
Ira quid & quomodo extenuet.	<i>ibid.</i>
Iter facientibus, ardor solis, & frigus nocent.	139
Itinere fessis potus frigidæ inutilis.	127
Jucunda naturæ.	147
Juventus tertia ætas.	232

RERUM ET VERBORUM.

L.

L Abor.	223
— & sobrietas optimi sanitatis custodes.	15
— firmat motionis instrumenta, inertia enervat.	109
— gravis pituitoso conducibilis.	79
— magis inani quam pleno nocet.	95
— nulli non necessarius est.	14
— somnum conciliat.	111
Laborem eundem solitum melius fert senex, quam adolescens insolitum.	13
Labores Athleticos jure Celsus condemnavit.	31
— quando finire oporteat.	76
Laboris idem modus non omnibus convenit.	78
— novi usu fatigatio levatur.	136
Laborum Athleticorum finis.	30
Lachrymæ.	190
Lassatis non est à cibo dormiendum.	112
— vinum utile aliquot nominibus, aliquot inutile.	134
Lassitudini somnus medetur.	110
Lassitudinis assiduæ remedium concoc- tio.	134
Lassitudo quid.	110
— — : quid fatigatio Celso & Ga-	

I N D E X

leno fit.	76
Lavacri calidi usus quando noxius.	20
Lavacrum calidum quid præstet.	19
Lavandum non statim à cibo gracilibus.	167
Lectio clara.	296
——— quid commodi afferat.	72
Liberi homines & valentes curiosis Medicorum præceptis non devinciuntur	9
Lippitudo.	283
Locus difficilis ejusque explicatio.	187
——— mendosus.	216
——— spinosus de esu carnis per horas	
Vernales.	251
——— subdifficilis.	253
——— vitiatus.	219
Longævis & ægris quæ idonea sunt.	75
Lotio calida cur pueris & longævis utilis.	237
Lucubrandum fit qua noctis particula.	66
Luna humido elemento dominatur.	274
Luxus nostrorum in secunda mensa fructibus ornanda.	90

M.

M Acies.	300
Malè formati quibus rebus lædantur.	7
Manè peracta ventris concoctione surgendum est.	63

RERUM ET VERBORUM.

Mare quandoque tentare non est inutile.	7
Medicè vivere est misere vivere.	6
Medico noscendæ sunt hominum proprietates.	152
Melancholici ægre vomunt.	188
Melancholicis quibus Venus accommodatior.	36
Melancholicorum historiæ.	<i>ibid.</i>
Mensa secunda cur intus coacescat.	90
—— — nostri seculi explodenda est.	88
—— — veteribus usitata.	89
Meridianum ante cibum.	65
Meridianus somnus per pestem fugiendus.	325
Meridiari quibus tutum sit, & quo anni tempore.	64
Migrandum quibus temporibus, ad quæ loca sit.	100
Modicum hyemis frigus.	167
Modo ruri esse, modo ad urbem redire sanitati convenit.	11
Modus Veneris aut nimietas quibus notis deprehendatur.	38
Moestis extrema frigent.	173
Molle cubile.	268
Morbi ex desidia orti.	14
Morbos frigidos parit vinum immodicè sumptum.	32
Motio lenis imbecillis idonea.	74

I N D E X

Motionis utilitas.	12
Motu excitatur calor.	11
Motus confert articulis & carnibus.	13
— cruditati inimicus.	55
— excrementa corporis pellit.	13
— infantibus quoque proficiuus.	15
— quietisque subita mutatio periculosa.	107
— reliquis calfacientibus salubritate præstat.	12
— solida firmat.	13
Mulieribus gravidis quando humidus victus inutilis.	137
Mulfum.	290
Mutatio omnis paulatim fienda est.	107

N.

N atura altera consuetudo.	99
— ante bona, post vero depravata nunquam est mutanda.	9
— appellatur calor naturalis.	149
— communis hominum.	148
— Mediocrem Seminis quantitatem nobis largita est.	35
— melius fert copiam, quam inopiam.	84
— optima undè male afficiatur.	5
— potens magnos casus superat, invalida parvis succumbit.	239
— proprietas arcana dicta.	150
— quid.	148
Naturam corporis ante omnia scire con-	

RERUM ET VERBORUM.

venit.	146
Naturarum in vefcendo diverfitas.	151
Naturæ gravis viciffitudo edendi muta- ta.	105
— inimicum omne nimium.	108
— jucunda.	147
— molefta eft, confuetudo fubito mu- tata.	99
— moleftus eft, infolitus victus feu bonus feu malus eft.	23
— valetudo nunquam potefteffe ma- la.	5
Naturis omnibus æquo quis aër profit.	56
Navigantibus vomitus perutilis.	142
Naufea & Vomitus fpontaneus.	301
— inanis unde fiat.	190
Negotiandum non eft ante exactam Ven- triculi coctionem.	46
Negotiis detractis ac fupra modum com- prehenfis naturæ vitiis femper in gene- re largius cœnandum.	29
Negotiofis hominibus contractius pran- dium nunquam non convenit.	<i>ibid.</i>
Neutra corpora inter falubria & infal- lubria media quo pacto regi oporteat.	8
Noftri caloris analogia cum ignis flam- ma.	92
Noxæ quæ præter morem inpranfis ac- cidant.	105
— vehementium catharcticorum.	207
Nutritio quid.	154

I N D E X

O.

Ocio multi perierunt.	14
Olera per ætatem convenientissima.	254
— qualia hyeme salubria sunt.	245
<i>Opſa neta.</i>	283
Optima natura vitæ magistra.	8
Optimè fanis natura propria omnia invenit.	<i>ibid.</i>
Os frigida fatigatis à balneo fovendum.	121
— — aqua per capitis imbecillitatem fovendum.	284
— experrectis eluendum frigida.	64
— omnibus pene viſceribus conſentit.	145
Ova magis reficiunt quam frigidæ poculum.	257

P.

PAlatorum diverſitas.	150
Panis candidus vitioſus.	244
— ex quibus conficitur.	243
— — quo frumenti genere probatiſſimus.	244
— multus per hyemem utilis.	243
— quis ſaluberrimus.	244
— triplex genus.	<i>ibid.</i>
Particulæ imbecillæ maximæ proſpicendum.	163

RERUM ET VERBORUM.

Partium imbecillarum prophylaxis	268
Patriæ mutatio longos morbos evincit.	10
Pauperculi non offenduntur pravo cibo propter affuetudinem.	106
Peraçta concoctione mane surgendum.	63
Per pestem somnus meridianus vitan- dus.	325
Pericula feminis iusto diutius retenti.	34
Peste grassante peregrinandum, navi- gandumque est.	323
— sæviante vomitus & dejectio inu- tilia.	324
Pestem difficilem Austri invehunt.	326
Pestilentia quando fiat.	58
Pestilentia optimum remedium fuga.	101
Pestis arcendæ ratio in duobus consistit.	322
Pthisi obnoxios supra ne purgato.	193
Picatio.	166
Picrocholorum signa.	189
Pila aliis exercitationibus prævalet.	71
— & armorum meditatio.	297
Pilæ lusus.	288
— prærogativa.	72
Pituita acida, aut falsa exasperat, dulcis lenit.	200
— proprium ventriculi excrementum.	184
Podagræ Bacchus pater, nutritrix Venus.	37

I N D E X

Polybo Autore vinum meracum largius esse bibendum.	53
Poma acida frigido corpori noxia, calido semper utilia.	263
— ex sese non semper nocent.	262
— nocentia abusus facit.	263
— unde noxia vescentibus.	262
Pomis quomodo vescendum.	264
Pomorum succus facile corrumpitur.	263
Potio dilutissima.	253
— exigua.	224
— frigida alvo ad fluorem proclivi utilis.	290
— quæ conveniat fatigatis.	126
Potus frigidus quomodo frigido Ventriculo subveniat.	49
Præceptum exhibendi cibi.	236
— generale omnis exercitationis.	74
Præcordiis dolentibus frigida cur inutilis.	54
Præcordiorum dolor.	300
Prandium an cœna conveniat esse liberalius.	26
— quale conveniat negotiosis hominibus.	29
— quando largius sumendum.	<i>ibid.</i>
Prænsis frigus, æstas, labor vitanda sunt.	93
Probe sanis natura in eodem statu servanda est.	5
Proprietates arcana, etiam natura dicta.	150
Proprietates hominum Medico noscendæ.	152

RERUM ET VERBORUM.

Pueri & senes solitum laborem ferunt, quo insolito juvenes franguntur.	108
Pueritia.	231
Pugnantia inter se principum partium temperamenta, & valetudini incom- moda.	268
Purgare quos oportet.	208

Q.

Q uadrati nullum non genus motio- nis facile sustinent.	7
Quæ catharros moveant.	285
— causæ doloris colici.	293
— corpus refrigerent.	216
— noxæ præter morem inpransis ac- cidant.	105
Quale vinum capiti imbecillo idoneum.	280
Quatuor humanæ vitæ ætates.	231
Quibus temporibus ad quæ loca migran- dum sit.	100
Quies à cibo.	225
— — fuso ventri utilis.	291
— concoctionem adjuvat.	45
— crudo ructui opitulatur.	55
— modica.	165
— quid commodi afferat.	11
Quinam maximè valetudinarii, ac mi- nimè vitales sint.	269
— omnium facillime jejunant.	230
Quomodo Stomachi infirmitas casti- ganda.	301

I N D E X

R.

R Aucitas ceu <i>βραχυχ.</i>	283
Remedia temerè in sanos sumuntur quæ ægrotis debentur.	42
Remedium anceps præstat quam nullum.	123
Res novæ quæ dicantur.	29
— quæ per pestilentiam fugiendæ.	324
Rigor quid & undè fiat.	311
Romani obnoxii catharris.	284
Rosam quid Batavi vocant.	315
Rustu crudo urgente post cibum frigida porrigenda	51
Ructui crudo opitulatur quies.	55
— — frigida quomodo medeatur.	52
— — frigidæ potio quomodo succurrat.	50
Ructum quem Celsus hoc loco proponat.	48
Ructus acidus ab infirmo nascitur calore:	<i>ibid.</i>
— — quid & quomodo moveatur.	47
— crudus idem quod acidus.	49
— — quomodo fiat.	53
— fumosus.	47
— malæ concoctionis index.	<i>ibid.</i>
Rustici cur magis vivaces & sani oppidanis.	68

RERUM ET VERBORUM:

S.

Sanguis naturæ thesaurus.	214
Sani vitiosè ab ægris parvo discrimine distant.	4
Sanis obest consuetudo repente mutata.	104
— probè natura in eodem statu est servanda.	5
— quibus conveniat illud.	4
— vitiosè cur vivendi libertas parum tuta fit.	6
Sanitas omnis duabus rebus conservatur.	15
Sanitati vitiosæ presens Autoris sententia minime convenit.	3
Sanitatis ac morbi discrimen.	1
— difficilis tutela, quam negotia impediunt.	67
— ingens latitudo.	2
— vitiosæ duæ notæ sunt.	3
Sano rectius sensim, ægroto affatim vitium adimitur.	103
Sanorum duplex ordo.	2
Sanus homo, qui & bene valet, &c.	4
— quis.	1
Satietas quid noceat, quid nimia abstinentia.	83
Securitas animi.	168
Sedile.	224
Seminis justo diutius retenti pericula.	34
— mediocrem quantitatem natura	

I N D E X

nobis largita est	35
Senectus ultimus vitæ terminus.	234
Senes calidis & humidis reficiendi.	161
Senex eundem laborem solitum melius fert, quam adolescens insolitum.	13
Senibus quale vinum utile.	162
Sententia autoris qui intelligenda sit.	22
Sessione fatigatis quomodo subveniendum.	144
Sextarius.	199
Siccitas retentricem vim firmat, humiditas expultricem.	207
— semper inutilis.	158
Signa effusæ bilis in ventriculum.	113
— picrocholorum.	189
— vomitionis mox futuræ præfaga.	<i>ibid.</i>
Sitis citius vino diluto quam pura aqua sedatur.	136
Sol ardens.	288
— inurens extenuat.	172
Sole capiti exusto quomodo prospiciendum.	141
Solis ardor quibus nocet.	139
Solium fervens fatigatis contrarium.	121
Somni pomeridiani incommoda.	65
Somnum labor conciliat.	111
Somnus concoctionem adjuvat.	45
— cur à natura animantibus sit tributus.	111
— effluvia naturæ sistit, ac proni excrementa accumulât.	27
— exsiccatis utilis, vigilia inimica.	113

RERUM ET VERBORUM.

Somnus jejunos extenuat.	114
— — refrigerat.	216
— medetur lassitudini.	110
— meridianus per pestem fugiendus.	325
— nimium brevis aut longus extenuat.	177
— plenus.	167
— post inediam.	216
Spiritus in mœrore ad cor vadit.	173
— quid patiat per invidiam.	174
— vitalis officium in affectibus animi.	173
Stomachi frigidi præsidia.	302
— imbecillitas unde contrahatur.	295
— infirmi notæ Pallor.	300
— infirmitas quando castiganda.	301
— resolutio.	295
— vitia quanti sint.	44
Stomacho bilioso quid utile.	302
— imbecillo idonea auxilia.	296
— infirmo quid frigidæ haustum im-	
pediat.	302
— molestus vomitus.	199
Stomachus cur studiosis imbecillus.	44
— debilis recipit totius superflua.	45
— quid.	44
Sudantibus ex labore frigida potui data	
perniciosa.	126
Sudationes & balneæ gravi tempore vi-	
tandæ.	325
Sudor quis exercitio finem imponat.	
	77

I N D E X

Sudores quibus per nocturnum somnum
sint effusiores. 27

T.

- T**emerè in sanos sumuntur quæ ægro-
tis debentur remedia. 42
- Temperamenta pugnancia inter se prin-
cipum partium valetudini incommo-
da. 268
- Temperamentum per occupationes non
mutandum. 163
- Temperata cruditati præsidio sunt. 56
- Temperati omnibus resistunt. 8
- Temperaturam corporis quod animi
mores imitantur. 224
- Tempora anni aliter Avicennas atque
Græci notavit. 241
- — Græci quomodo distinguunt.
ibid.
- — non voces, sed cœli tempe-
tas facit. 242
- Tonillæ. 283
- Tremor, & horror quibus ex causis nas-
catur. 312
- Triples vomitorum differentia. 195
- Tristitia ac metus quomodo hominem
consumant. 174
- Tutela difficilis sanitatis, quam negocia
impediunt. 67

RERUM ET VERBORUM.

V.

V ariando in victu quali moderatione opus sit.	23
Vehemens exercitatio corporis molem atterit.	177
— qualitatum excessus contrarium victu exigit.	134
Venerem quæ ætates benè, quæ malè ferant.	35
— expulerunt Epicurus, & Democritus.	33
Veneri exercendæ, quæ tempora captanda.	40
Veneris modus aut nimietas quibus notis deprehendatur.	38
Ventriculi proprium excrementum cur pituitosum.	184
Ventriculo inani cur frigida noxia sit.	50
Ventriculus & caput citissime excrementis per somnum opplentur, & quare.	28
— firmandus à vomitu.	291
— imbecillus sapius reficiendus.	297
— corporis totius superflua recipit.	280
Ventris concoctione peracta manè surgendum est.	63
— crassi copula difficilis, & subtilis animi.	33
— fusi maxima commoditas.	104
— lubrici remedia.	288
Venus affectibus pituitosis utilis.	247

I N D E X

Venus alios neglecta, alios tentata offendit.	38
— autumno non usquequaque conveniens.	266
— cur per noctem tutior.	39
— diurna ante cibum exercenda. <i>ibid.</i>	
— durante vere saluberrima est.	251
— melancholicis utilis.	36
— — quibus accommodatior. <i>ibid.</i>	
— motusque omnis alius cruditati adversatur.	39
— nocturna inutilis, quam vigilia, aut studia excipiunt.	40
— nutrix Podagræ.	37
— per ætatem nocentissima.	266
— — hyemem non omnino inutilis.	246
— podagræ & chiragræ inutilis.	306
— quando potissimè utilis.	266
— quibus adversetur corporibus.	34
— rara corpus excitat, frequens solvit.	35
— utilis sit quibus.	34
— ut nihil æque vires affligit, & quare.	35
Ver totius victus postulat mediocritatem.	247
Vere dilutius bibendum.	250
— nonnullis parcius victitandum est.	248
— sæpe utiliter sanguis mittitur, aut purgatur.	<i>ibid.</i>
Vescendi modus atque ordo non solum, sed	

RERUM ET VERBORUM.

- sed cibi etiam genus nocet repente
mutatum. 106
- Vesica ante exercitationem levanda. 69
- Vicissitudo edendi mutata naturæ gravis. 105
- Victum contrarium exigit vehemens
qualitatum excessus. 154
- Victus contrarius fit calori & frigori id-
que ratione corporis, ætatis, tempo-
ris anni. *ibid.*
- dissolutior Galeno morbum attu-
lit. 21
- duplex genus. 151
- humidus quando mulieribus gravi-
dis inutilis. 157
- insolitus, seu bonus seu malus est
naturæ molestus est. 23
- novatus subito nocet. 104
- totius generalis regula. 162
- Vigilia promovet Corporis distationem. 28
- Vigiliæ hominem emaciant. 176
- Vini largius sumpti incommoda. 85
- Vino pueros ex toto abstinendos censuit
Plato. 238
- Vinum dilutum pueris aptius est. *ibid.*
- immodice sumptum frigidus mor-
bos parit. 32
- justo liberalius sumptum quid no-
ceat. 85
- lassatis aliquot nominibus utile,
aliquot inutile. 134

Q

I N D E X

Vinum meracum senibus accommo- dum.	238
— potens languido cerebro inimicum.	280
— quale capiti imbecillo idoneum.	<i>ibid.</i>
— — expetendum.	290
— fugiendum.	<i>ibid.</i>
— — jecur, lienem, & renes ob- struat.	239
— — senibus utile.	102
— quandoque Hippocrates acutè fe- bricitantibus indulfit.	304
— senibus nullum confert, quod non fit diureticum.	239
Vires nihil æquè ut Venus affligit, & quare.	35
Vita Medicis dedita misera.	96
Vitæ humanæ ætates quatuor.	231
Vitiose sani ab ægris parvo discrimine distant.	4
— sanis cur vivendi libertas parum tuta fit.	9
Vomendum cur hyeme.	185
Vomentis cujusdam pituitam historia.	197
Vomitionis signa mox futuræ præfaga.	189
Vomitivorum triplex differentia.	195
Vomitus alimento intus corrupto aut corrumpendo utilissimus.	131
— antiquis per hyemem frequens.	185
— cœlum mutanti utilis.	191
— conducibilis à cœna.	291

RERUM ET VERBORUM.

Vomitus convenientior quando.	187
— cur compressum ventrem solvat.	226
— debile caput offendit.	281
— & dejectio seviente peste inutilia.	324
— inutilis frigidis pariter & humidis.	188
— maturus saluberrimum remedium temulentia.	132
— molestus stomacho.	199
— navigantibus perutilis.	142
— pleno quam vacuo promptior.	143
— quare utilis.	188
— quibus noxius.	191
— utilis.	186
— quid & quomodo fiat.	192
— rejectus temerè ab Asclepiade.	180
— salutaris iis, qui hunc præter morem neglexerunt.	191
— secunda in valetudine quoque sæpe necessarius.	193
— totum etiam corpus vacuat.	182
— unde & quæ vacuet.	184
Unctio.	166 & 213
— fatigatis utilis.	121
— lenis lubrico ventri utilior.	289
— sub gravi cælo utilis.	323
Unctiones ad quæ conferant.	20
— faturis officiant.	117
Urina alba & rufa quid significant.	60

INDEX RERUM ET VERBORUM.

Urina colamentum sanguinis.	59
— optima quæ.	60
— putridis in febribus est spectanda.	59
— quomodo à sanguinis massa discernatur.	<i>ibid.</i>
— super hepate ac venis significat.	58
Urinæ bonitas ex proba Hæmatosi.	61
— color pallidus.	62
— rufus probæ concoctionis index.	<i>ibid.</i>
— colorem qualem Celsus album dixit qui cœptæ concoctionis index est.	61
Urinam bilis colorat.]	<i>ibid.</i>
Utilitas motionis.	12
Utrum coena an prandium conveniat esse liberalius.	26
Utrum frigus, æstas, labor magis inani quam pleno noceant.	95

FINIS.

